

A magyar kutató, elemző világ legérdekesebb kutatási eredményei 2026 márciusából – Hazai Horizont Top10

Szepesi Balázs – Gulyás Luca – 2026. május

A helyi élelmiszerektől, az infláción és az egyetemi puskázáson át a korrupcióig színes a paletta, a tudósok, elemzők legfrissebb munkáit összegző Hazai Horizonton. A 2026 márciusi magyar társadalomtudományos eredményeket tekintjük át. Azokat, amely terepmunkára, adatgyűjtésre- és elemzésre építve segítenek, hogy alaposabban megértsük, hogyan is él, működik az ország.

Márciusban 39 tanulmány tűnt fel a Horizontunkon áttekintve a magyar társadalomtudomány közleményeiben és műhelyeinek honlapjain megjelent publikációkat és a gazdasági, társadalmi elemző cégek és intézetek nyilvános munkáit.

Lássuk a legérdekesebb írások témáit és a márciusi Horizont fő jellemzőit!

A háttérben napkelte Dobogókőn – a fotó forrása: ng.24.hu

Hazai Horizont TOP10 – 2026 márciusának tíz legérdekesebb eredménye a gazdaság és a társadalom kutatóitól

A márciusi toplistára került tanulmányok egy dolgoz és feszült ország képét mutatják, ahol a közélet és a morál területén sok a zavar. A következő tíz témáról szólnak a hét különböző tudományos lapban megjelent cikkek (A tanulmányok összefoglalói megtalálhatóak a cikk második felében.):

- A helyi élelmiszerek fogyasztóinak és termelőinek gondolkozása
- A közösségi média harctérré válása magyar kisvárosokban és falvakban
- A munkaerőpiac térségi különbségei Magyarországon
- Az infláció alakulása
- A hazai vállalatok adatainak böngészhető táblái
- A körbejáró befektetések Európában
- Mit éreznek a hallgatók csalásnak egy vizsgán
- A politikai sárdobálás technikái és gyakorisága
- A gazdasági különbségek csökkenése Európa régiói között
- Nemzetközi összehasonlítás a korrupcióról

A Hazai Horizont projekt a magyar társadalomtudományos folyóiratok, a rangos kutatóintézetek, egyetemek, elemző műhelyek és kutatók empirikus munkáit összegzi. Célunk, hogy a tudományon, szakértői körökön kívüli érdeklődő laikusok számára fontos tudásfalatokat készítsünk, az áttekintett elemző, kutatómunkák fő empirikus eredményeit ragadjuk meg. Azt emeljük ki az írásokból, ami ebből a szempontból fontos. Akit az elemzések módszertani, elméleti alapjai, tudományos következtetései érdekelnek azok nyissák meg és böngésszék át az eredeti szöveget.

Azokat a cikkeket, elemzéseket vizsgáljuk, amelyek saját adatfelvételre, terepmunkára épülnek vagy már meglévő információkat elemeznek. Minden olyan elemzést szeretnénk bevonni a munkánkba, amelyik megbízható módszertannal tár fel eddig nem ismert társadalmi, gazdasági összefüggéseket vagy mélyíti tudásunkat már ismert jelenségekről.

Bármilyen ötletet, javaslatot szívesen veszünk a szerkesztoseg@osszkep.hu címre.

A Horizont márciusi színei

Márciusi horizontunk igazán sokszínű. A 39 tanulmány a klasszikus ügyek (területi különbségek, gazdasági helyzet, közbeszéd minősége) mellett szerteágazó témákat vizsgált: fesztiválok, tetoválás, stadionok, tánc, idegenvezetők, családi borászatok.

Több kutatás foglalkozott a kommunikációval és nyelvhasználattal, a [januári februári áttekintéshez képest](#) nagyobb hangsúlyt kapott ebben a hónapban a gazdaság. Az általános trendek mellett olvashattunk a vállalkozások perspektíváiról, megjelent a tematikában a pénzügy, a turizmus és a marketing is. Márciusban központi téma volt a fiatalabb generáció, több tanulmány elemezte az oktatást, a fiatalok véleményét.

Ha egy szóval kellene jellemezni a gazdaság- és társadalomkutatók márciusi munkáit, akkor az emberközpontú a legtalálhatóbb, sok különböző csoportot vettek górcső alá a cikkek: a fogyatékossgal élőket, a romákat, a határon túli magyarságot, az egyetemistákat, a sportolókat vagy éppen a politikusokat. Aktuális közéleti témák is napirendre kerültek, mint a kampánykommunikáció, az online közbeszéd, a futball stadionok.

A március nem szűkölködött témában, eredményekben, nézőpontban – igazi tavaszi nyitány volt.

Készült a wordart.com felhasználásával

TOP10 – Összefoglalók

Következzék a szerzők neveinek ABC sorrendje szerint a tíz legérdekesebb cikk összefoglalója!

Hasonló értékek mozgatják a helyi élelmiszerek termelőit és fogyasztóit

A tanulmány az élelmiszerekkel kapcsolatos elvárások és a személyes attitűdök közötti összefüggéseket vizsgálja. A fogyasztók (1031 fő) és termelők (224 kistermelő) kérdőívekre adott válaszai alapján a termelők egyes jellemzőket fontosabbnak tartanak, mint a fogyasztók, ilyen például a frissesség, a biztonság vagy a kis szállítási távolság. A fogyasztók szerint pedig a csomagolási hulladék kis mennyisége fontosabb, mint ahogy a termelők gondolják.

A kutatás szerint jól elkülönül a közösség- és fenntarthatóság orientált és a pragmatikus, önérdek vezérelt szereplők csoportja – az előbbiben bő másfélszer többen vannak. Az előbbi – nagyobb – csoport nevezi fontosabbnak a helyi termelői rendszerek megjelenítette értékeket – az ide tartozók között nagyobb a nők és az idős emberek aránya. A kisebb, praktikusabb csoport számára tűnik kézenfekvőnek a kényelmet és minőségi, garanciákat kínáló integrált nagyüzemi rendszerek.

Benedek, Z., Nemes, G., Fertő, I., & Bakucs, Z. (2026). Beyond roles: Shared value orientations and attitudes in local food systems. *Agriculture and Human Values*, 43, Article 49.

[A cikket itt találod.](#)

A közösségi média inkább harctér, mint fórum

A tanulmány rávilágít arra, hogy a kistelepülések világa hogyan ütközik meg a közösségi média árnyoldalaival. A negativitás és a manipuláció egyaránt meghatározó jellemzői a közösségi médián alapuló helyi nyilvánosságnak, az erős érzelmi töltet (leginkább a negativitás és a megtévesztés) elsősorban a nagyobb településeken volt megfigyelhető. A kutatók négy település pár hónapnyi Facebook életét vizsgálták és kutatási interjúkat készítettek 2022-24-ben.

Az eredmények szerint bár a személyes ismeretség néha gátat szab a durvaságnak, a nagyobb helyi csoportokban gyakran fegyverként használják fel egymás magánéleti adatait. Emiatt sokan inkább csak csendes megfigyelőként vannak jelen az online térben. A vizsgálat egyik legérdekesebb megállapítása, hogy a helyiek különbséget tesznek az álprofilok között: míg a zavarkeltő trollokat elítélik, addig az álnév mögé bújást önvédelmi eszközként elfogadják, mivel a szoros függőségi viszonyok és a személyes megtorlástól való félelem miatt sokan csak így merik vállalni valódi véleményüket. A helyi nyilvánosság

moderátorai és résztvevői folyamatos digitális önvédelmi harcot vívnak, próbálva kiszűrni a káros befolyásolókat, miközben igyekeznek megőrizni a közösség maradék bizalmát.

Burai, K., & Lovász, D. (2026). "Ez egy kis város, itt nem lehet túl sokáig elbújni álnevek mögé": Közösségi válaszok a helyi online nyilvánosság kihívásaira. *Socio.hu Társadalomtudományi Szemle*, 16(1).

[A cikket itt találod.](#)

Az ország rosszabb helyzetű vidékein a 15-64 évesek 7 százaléka, a jobb térségekben a pedig 2 százaléka nyilvántartott munkanélküli

A tanulmány a magyar települések közötti eltéréseket vizsgálja munkaügyi szempontból 2022-es adatok alapján. A kutatók egy olyan módszert használnak, amely a szomszédos térségek közötti összefüggéseket is figyelembe veszik. Az eredmények szerint a munkaerőpiaci lehetőségek és a népességmegtartó-erő szempontjából jelentősek a területi különbségek. A főváros környéke és a nyugati határszél dinamikusabban fejlődik, az északkeleti és délnyugati peremvidékek súlyos népességcsökkenéssel és a munkalehetőségek hiányával küzdenek.

A települési adatok statisztikai elemzése alapján az ország városai és falvai öt kategóriába sorolhatóak. Külön világ Budapest. Az éllovas kategóriába sorolható vidékeken él a népesség 12 %-a, a sereghajtók csoportjába tartozó helyeken pedig 17 %. (Feltörekvő térségek 35 %, depriváltak 19%). Az éllovas területeken a 15-64 évesek 2 százaléka nyilvántartott álláskereső, a sereghajtó térségekben pedig 7 %.

Győri Tímea–Egri Zoltán (2026). Magyarország településeinek népességi és munkaerőpiaci mutatókon alapuló klaszterelemzése, szomszédsági megszorítások figyelembevételével, 2022. *Területi Statisztika*, 66(2),

[A cikket itt találod.](#)

Márciusra 1,4 %-ra csökkent az infláció, azonban a magas energiaárak miatt a jövőben az áremelkedések mutatója miatt újra 3 százalék fölé emelkedik

Az infláció 2026 február végén 1,4%-ra süllyedt – ez az elmúlt évtizedek egyik legkisebb év eleji átázásának köszönhető, amelyet a csökkenő világpiaci élelmiszerárak és az erős forint egyaránt támogatott. Azonban márciustól újra emelkedhet az infláció az olaj- és gázárak világszintű emelkedése miatt. Az MNB előrejelzése szerint 2026 harmadik negyedétől az infláció a 3±1%-os toleranciasáv fölé kerülhet, és csak 2027 második felében térhet vissza fenntartóan a 3%-os célhoz.

A gazdasági növekedés fő támasza továbbra is a háztartási fogyasztás: a GDP 2025-ben 0,4%-kal nőtt, idén 1,7%-os, 2027-ben 3,0%-os bővülés várható. A munkaerőpiac enyhén lazul, a folyó fizetési mérleg idén átmenetileg enyhe deficitbe fordulhat az energiaimport drágulása miatt. Magyar Nemzeti Bank. (2026). *Inflációs jelentés (2026. március)*.

[A tanulmányt itt találod.](#)

Interaktív grafikonok a magyar gazdaság ágazatainak adatairól

Az MNB interaktív grafikonjai a hazai nem pénzügyi vállalati szektor 2016 és 2024 közötti gazdasági folyamatait mutatják be, rávilágítva az egyes ágazatok közötti jelentős különbségekre. A jövedelmezőség terén az építőipar mutatott látványos dinamikát, ahol a saját tőkére vetített eredmény a 2016-os 12,7%-ról 2019-re 26,7%-ig emelkedett, majd 2024-re 19,3%-on egyensúlyozott ki. Ezzel párhuzamosan a vagyonszerkezet is átalakult bizonyos területeken, például a szállítás-raktározás ágazatban a forgóeszközök aránya a kezdeti 24,5%-ról 40,8%-ra nőtt, miközben az eszközarányos nyereség a magánegészségügyben és oktatásban végig magas, 10,9% és 13,3% közötti szinten maradt.

MNB (2026) *Nem pénzügyi vállalatok számviteli adatai ágazati és nagyságrendi bontásban* sta.mnb.hu

[Az interaktív grafikonokat itt találod.](#)

Csehországban nagy, Magyarországon kicsi a külföldre kivitt pénzekből megvalósított hazai befektetések aránya

A külföldi tőkebefektetések öt százaléka esetén a pénz eredetileg a befektető országtól indul és külföldi országokba megjárva érkezik haza. Ezek a körbejáró befektetések gyakran adóparadicsomokat használnak közvetítő országgént. A 22 országot elemző cikk szerint a körbejáró befektetések aránya Csehországban több mint 10 százalék, emellett Olaszország, Németország és Franciaország is öt százalék feletti körbejáró befektetésekkel rendelkezik. A másik végletet Svájc, Törökország, Japán, Izland és Magyarország képviseli, ezen országokban a körbejáró befektetések részesedése a teljes FDI-állományból elhanyagolható a vizsgált időszakban. Magyarországon 2020-ben a körbejáró befektetések az egy százalékot sem érték el a kormányzati szabályozás és az alacsony hazai adók miatt.

A gazdagabb és nagyobb, gazdaságilag globalizáltabb országok vállalatai hajlamosabbak a körbejáró befektetésekre. A körbejárás nő a GDP-hez viszonyított általános adóterheléssel és csökken a külföldi beruházások feletti kontroll erősödésével.

Sass, M., & Fertő, I. (2026). Körbejáró befektetések az OECD-országokban. *Statistikai Szemle*, 104(2).

[A cikket itt találod.](#)

Az online egyetemi vizsga morálisan szürke zóna

A tanulmány azt vizsgálja, hogyan értelmezik az egyetemi hallgatók az online vizsgákon elkövetett csalás fogalmát, különös tekintettel a mesterséges intelligencia eszközök használatára. A kérdőíves elemzés (189 válasz) szerint a hallgatók 64 százaléka egyetért azzal az állítással, hogy sok hallgató csal a magasabb ösztöndíjért. A hallgatók 40 százaléka csalna, ha nem bukna le, 56 százaléka már segített diáktársának online vizsgán. Az AI alkalmazását a hallgatók 60 %-a gondolja csalásnak, 62 százalék gondolja úgy, hogy más diákok használják a mesterséges intelligenciát.

Tolner, N., & Pogátsnik, M. (2026). Reconceptualising the notion of online exam cheating based on the results of a questionnaire survey. *Opus et Educatio*, 13(1).

[A cikket itt találd.](#)

Az ellenfél becsmérése a politikai működés alapeleme Magyarországon

Ez a tanulmány a magyar politikai közbeszéd mélyére ás, és azt vizsgálja, hogyan használják a politikusok az erkölcsi ítéleteket a választók megnyerésére. A kutatók a politikai kommunikációt elemzik, különös tekintettel arra, hogyan bélyegzik meg az ellenfeleket olyan súlyos jelzőkkel, mint a hazaáruló vagy a tolvaj. A vizsgálat rávilágít, hogy ez a típusú beszédmód nemcsak a stílusról szól, hanem súlyos társadalmi következményei vannak: felerősíti a megosztottságot, és ellehetetleníti a józan párbeszédet a különböző oldalak között. A tanulmány elméleti hátterét a morális keretezés elmélete adja, amely szerint a politikai üzeneteket úgy csomagolják be, hogy azok az emberek igazságérzetére és érzelmeire hassanak.

A 2022-es országgyűlési, illetve a 2024-es európai parlamenti választási kampányok Facebook-, Instagram- és TikTok-posztjait vizsgáló elemzés feltárja, hogy ez a jelenség Magyarországon rendkívül intenzív, és a politikai szereplők tudatosan használják a polarizáció növelésére, ami végül a társadalom széttöredezéséhez vezet.

Újvári Péter Ádám (2026) Hazaárulók, tolvajok, szívtelenek. Morális keretezés a magyar politikai kommunikációban. (2026). *Politikatudományi Szemle*.XXV/1.

[A cikket itt találd](#)

A munkahelyek és a gazdasági teljesítmény tekintetében csökkennek a különbségek Európában, jövedelemben nem igazán

A tanulmány azt vizsgálja, hogy 2010. és 2022. között hogyan változtak az EU régiói közötti gazdasági különbségek (GDP, jövedelem, foglalkoztatás). Az eredmények alapján összességében van felzárkózás: a GDP és a foglalkoztatás terén csökkennek a különbségek, bár nem egyenletesen. A személyi

jövedelem esetén vegyes a kép, egyes mutatók szerint nőnek, mások szerint csökkennek a különbségek, a hatás összességében gyenge. Főként a kelet-közép-európai régiók (pl. Románia, Lengyelország) zárkóznak fel, míg több fejlettebb régió stagnál. (pl. Németország, Hollandia, Görögország egyes térségei)

Váncsa, M., Tésits, R., & Alpek, B. L. (2026). A társadalmi-gazdasági felzárkózás béta- és szigmakonvergencia-vizsgálata az Európai Unió NUTS 2 régióiban (2010–2022). *Területi Statisztika*, 66(2)

[A cikket itt találd.](#)

Korrupcióérzékelés az EU tagállamokban – nem a GDP, nem a pénzügyi fejlettség és nem az euró számít

A tanulmány azt vizsgálja az Eurobarometer adatai alapján, hogy van-e összefüggés a pénzügyi fejlettség és a korrupcióérzékelés között az EU-tagállamokban. A 16 év országokénti adataira épülő regressziós elemzés szerint bár a pénzügyi fejlettség szignifikánsan különbözik az eurót használó és nem használó országok között, a korrupcióérzékelésben nincsen jelentős eltérés.

A korrupció érzékelése és az ország általános fejlettsége között (GDP per fő, pénzügyi fejlettségi index) sem találtak szignifikáns kapcsolatot, azokban van néhány konkrét jellemző, amelyeknél kimutatható az összefüggés: alacsonyabbnak érzik a korrupciót ott, ahol többen használnak bankkártyát, ahol többen fizetnek vagy ellenőrzik bankegyenlegüket digitálisan.

Az elemzés szerint négy országban (Ciprus, Észtország, Lettország, Lengyelország) az EU-átlaghoz képest szignifikánsan magasabb a korrupcióérzet, míg három országban pedig alacsonyabb (Svédország, Németország és Ausztria).

Viharos, Z. J., Hoang, A. T., Huff, E. B., Kálmán, B. G., & Zéman, Z. (2026). Pénzügyi fejlettség és korrupcióérzékelés az Európai Unióban, 2008–2023. *Területi Statisztika*, 66(2)

[A cikket itt találd.](#)